

Hannäs Hembygdsförening

Anteckningar från träff hos Olle och Barbro i Borg tisdag 2014-11-18.

Närvarande:

Sven-Olov Karlsson född i Mantorp Borg 1938

Barbro Karlsson född i Larum Kullen 1939

Göte Edstrand, Hagaborg, född 1953

Sonja Palmberg, Målen, inflyttad 1974

Olle är född i Borg. Olles far Helge Karlsson arrenderade Sjövik till 1958. Helges syster Karin brukade Mantorp med hjälp av två drängar tills hon dog 1958 och Helge tog över. Olle och Barbro gifte sig 1962 och flyttade till Borg. Helge brukade Mantorp till 1967 och då tog Olle över driften. Barbro är född Adolfsson, syster till Ingvar. Både Olles mor och farmor hette Signe. Mor Signe gick två gånger om dagen från Kulltorpet till Ulriksdal för att mjölka korna. *[Signes far Johan Johansson var kronoarrendator i Kulltorp 2/Sjövik, och han arrenderade även Ulriksdal.]*

Olles farfar *[hemmansägare Karl Johan Karlsson, född 1858, gift med Signe Matilda, född 1887]* i Mantorp sades vara snål, han gav bara en krona till nya kyrkan. Det är den krona som hänger längst fram.

Första traktorn i Mantorp var en Renault. Den inköptes 1952 gemensamt av Tore Edstrand, Karin och Helge. Tore slutade 1954 och Olle arrenderade hans Mantorp. Tore hade dessförinnan köpt till mark av Domänverket, och grävt utfall i måsar, så att de blev brukbara som åkrar. Tores mamma Frideborg var ogift.

Helge skaffade den första bilen i byn. Det var en gammal taxibil av märket Pontiac.

Den ursprungliga Mantorpsbyn låg där Idas hus ligger idag. I huset mitt emot Idas fanns två lägenheter, en på varje våning. I den ena lägenheten bodde Jenny Blom, som var stor och kraftig. I den andra bodde Ellen Karlsson.

Idas far Werner Wallén var dräng i Grävsätter. I Mantorp hade han en ko och en kviga, *[samt en gris och några höns. Torpets mark var inte mer än 2,5 tunnland.]*

El installerades 1943-44. *[Till de två husen vid Idas drogs el fram först på 1980-talet.]*

Dansbanan låg bakom Karlsborg. Bredvid dansbanan stod en krokig björk och i björken bodde bälgetingar. Dessa kom ut under danserna och irriterade de dansanta. Danserna upphörde i mitten av 1940-talet. Vid dansbanan bjöds Olle på "läsk" när han var i fyraårsåldern, och han fick bäras hem därifrån.

Skomakare Frans Andersson i Solvestad Lugnet är far till Einar Andersson i Stora Vinterstad. Stora Vinterstad är ett före detta knektboställe.

Skomakare John Kind bodde i Kulltorp 1 = Skomakarstället. Han var reumatiker och gick med två käppar. Han vistades för sin reumatism på Spenshult.

[Oscar II anslog 2,2 miljoner kronor till statliga s.k. jubileumssanatorier år 1897. Medlen hade samlats in med anledning av hans 25-årsjubileum på tronen, och kompletterades av riksdagen. Det statliga jubileumssanatoriet Spenshult nära Halmstad som tillkom 1913.]

Hannäs Hembygdsförening

I Lövdalen bodde Elin och Rudolf som kom från Bredal, och dessförinnan från Nystad.

Wårstad var bebott när Olle var liten.

I Breviksnäs bodde skomakare Gustavsson på övervåningen och korgmakare Uno Boll på nedervåningen. Gustavsson var en spjuver som ofta blev omtalad.

Ulriksdal revs på 1940-talet.

[Den siste torparen Karl Gustav Magnusson tog över torpet 1863 efter sin far Magnus Jonsson och mor Eva Nora Larsdotter. De flyttade till Hannäs 1828. Karl Gustav brukade torpet tillsammans med sin syster och piga Karolina Magnusdotter fram till sin död 1904. I husförhörslängden anges att torpet är raserat 1905. Karolina bodde kvar till 1907. Därefter var Ulriksdal öde.

1,40 har åker och 0,70 har äng brukades vidare av arrendatorn i Kulltorp, Johan Johansson åtminstone till mitten på 1920-talet. Boningshuset finns med i arrendet till 1921, men hade utgått 1922, rivet eller utsynt, medan ladugården fanns kvar till 1926.]

Zigenar-Walle bodde i Karlskog.

Hos Algot på Rena förvarade en del sitt brännvin. För att inte bli anklagad för stöld, ritade Algot av nivån på flaskan när innehavaren druckit ur sin flaska.

Enligt Olle Stenbergs anteckningar har följande torp har brukats under Mantorp:

Carlsborg	Mantorp 13/48 "Metarestället" Torpet utbröts ur Mantorp vid laga skiftet. Affär i början på 1900-talet.
Kulltorp 1	Mantorp 13/48 = Skomakarstället enligt Johnny Blohm
Kulltorp 2	Mantorp 13/48, kallat Sjövik i församlingsboken 1929-1944
Nårstad	Borta 1845
Linaborg	Huset ägdes av Hannäs församling och fattigvård och användes till inhysning av de fattiga /fram till 1888/. Det revs 1910 och timret togs till det nya ålderdomshemmet /Sockenmagasinet enligt Lars Carlsson/.
Lindhem	Berthold Hjalmarssons affär och bostad
Lillsätter	Backstuga senare kallad "Snuggetull". Riven på 1980-talet.
Carlstorp	Raserat 1913
Christinelund	Bytte 1893 namn till Wialund.
Petersborg	Backstuga riven på 1910-talet.
Borg	
Lindbo	